

N:o 27.

Ank. till Riksd. kansli den 7 april 1893, kl. 1 e. m.

Lagutskottets utlåtande, i anledning af väckt motion om upphäfvande af 12 kap. 3 § kyrkolagen.

I 12 kap. 3 § kyrkolagen stadgas:

Uti städerna skall på alla söcknedagar klämtas på morgonen klockan tio och om aftonen klockan fyra; sammaledes på landet hvar morgon och afton, som härtill varit vanligt, och folket derigenom påminnas att bedja om välsignelse till deras förehafvande och att Gud ville bevara öfverheten, förlåna frid och rolighet och en salig ändalykt.

Uti en inom Andra Kammaren väckt motion, n:o 178, som till lagutskottet hänvisats, anmärker herr *A. Göransson*, att syftemålet med ifrågasvarande stadgande väl vore både högt och ädelt, men att enligt motionärens åsigt detta syfte i vår tid icke längre stode att vinna genom den der föreskrifna anordning. Att motionären icke vore ensam om denna uppfattning, bevisades bäst deraf, att många församlingar i vårt land alldeles upphört med denna klämtning och att den i ännu flera verkställdes allenast under sommarmånaderna. På senaste tiden har man dock velat skaffa helgd åt detta kyrkolagens föräldrade påbud, och genom en Kongl. Maj:ts nådiga resolution den 31 december 1889, som blifvit bilagd motionen, hade en församling förständigats att verkställa klämtning, likasom ock ett domkapitel i anledning af nämnda resolution ansett sig böra genom cirkulär förständigast pastorsembetena inom vederbörande stift att draga försorg om att klämtning blefve verkställd enligt förut nämnda lagrum. Då klockare numera icke ansåges skyldig att verkställa klämtningen, vore församlingarna nödsakade anskaffa och aflöna särskilda personer, som verkställde denna klämt-

ning. Härom vore icke något att säga, om man kunde påvisa, att klämtningen gjorde någon nytta, men då så ej vore förhållandet, vore det både onödigt och orätt att besvara församlingarna med detta onus endast för att bevara en gammal tradition. Då ett lagbud fallit så i glömska, att det opåtaladt under många år i vissa delar af landet alls icke, i andra delar endast till en del efterlefs och åter i andra delar, såsom inom ofvan antydda stift, endast efter förståndigande från domkapitlet blefve efterlefdt, syntes tiden vara inne att antingen förändra eller borttaga ifrågavarande lagbud. Då kyrkomötet komme att sammanträda innevarande år, hade motionären ansett tiden vara lämplig att nu väcka förslag om ändring af denna del af kyrkolagen.

Motionären, i syftet af hvilken motion herr *Nils Hansson* instämt, föreslår på sålunda anförda skäl,

att 3 § 12 kap. kyrkolagen måtte helt och hållet upphöra att gälla, eller alternativt, att den i nämnda § föreskrifna klämtning må ske endast under sommarmånaderna från och med maj till och med september.

Det lär enligt utskottets åsigt icke kunna förnekas, att kyrkolagens föreskrift om skyldighet för hvarje församling att morgon och afton låta klämta i församlingens kyrka för en nutida uppfattning ter sig något föråldrad och icke allmänt uppbäres af föreställningen om densammas ändamålsenlighet. Härför talar otvetydigt den af motionären åberopade omständighet, att ifrågavarande föreskrift flerstädes inom vårt land opåtaladt antingen icke alls efterlefves eller ock endast delvis iakttages; och utskottet har vid sådant förhållande ansett sig icke böra lemna motionärens framställning alldeles obeaktad. Medan utskottet emellertid, å ena sidan, finner motionärens alternativt framställda förslag att inskränka föreskriftens tillämplighet till viss tid af året mindre lämpligt, håller utskottet, å andra sidan, före, att lagstiftaren icke heller bör obetingadt ansluta sig till motionärens förslag om fullständigt afskaffande af ifrågavarande kyrkliga anordning. Utskottet har sig nemligen jemväl bekant, att i många församlingar morgon- och aftonklämtning regelbundet förekomma, och föreställer sig, att en del af dessa församlingar säkerligen ogerna skulle se, att ett af dem vördadt och i helgd hållet kyrkligt bruk beröfvades det stöd af gällande lag, som det för närvarande eger.

I betraktande häraf anser sig utskottet icke böra i vidsträcktare mån tillmötesgå motionärens önskan, än att ifrågavarande föreskrift fräntages

dess nuvarande *ovilkorliga* karakter, och att följaktligen åt de församlingar, hvilka önska sådant, tillerkännes rätt att afskaffa ifrågavarande anordning.

Utskottet hemställer alltså,

att Riksdagen ville, i anledning af förevarande motion, för sin del besluta följande

L a g

angående ändring af 12 kap. 3 § kyrkolagen.

Härigenom förordnas, att hvad i 12 kap. 3 § kyrkolagen är stadgad om klämtning morgon och afton hvarje söcknedag hädanefter icke skall gälla, der vederbörande församling beslutar upphörande af klämtning.

Stockholm den 7 april 1893.

På laguskottets vägnar:

A. LILIENBERG.

Reservation

af herrar *Lilienberg* och *P. G. Petersson*, hvilka ansett, att utskottet bort tillstyrka bifall till motionens första alternativ.